

УДК 811.161.2'367/38

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/30.212346>**Ольга НОВІКОВА,***orcid.org/0000-0002-8498-1736*

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Донецького юридичного інституту Міністерства внутрішніх справ України
(Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна) *08novikovaolga76@gmail.com*

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОНСТРУКЦІЙ ІЗ ПАРАЛЕЛЬНИМИ ЧЛЕНАМИ НА РІВНІ УСКЛАДНЕНОГО РЕЧЕННЯ

Однією з актуальних проблем сучасної лінгвістики є становлення категорії паралелізму як особливого синтаксичного зв'язку. Проблема щодо аналізу конструкцій із паралельними членами речення виникла на початку ХХ століття, проте є недостатньо вирішеною й на сьогодні. Лінгвісти по-різному інтерпретують закономірності становлення цього явища та форми його реалізації. Метою наших студій є обґрунтування граматичної природи синтаксичних конструкцій із паралельними членами, характеристика диференційних ознак та окреслення особливостей їхньої реалізації на рівні простого ускладненого речення. У статті проаналізовано основні аспекти дослідження синтаксичних конструкцій із паралельними членами, схарактеризовано диференційні ознаки, з'ясовано значення та функції. Аналіз демонструє, що конструкції з паралельними членами – синтаксичні одиниці з подвійним зв'язком, які об'єднують на ґрунті спільних ознак більше, ніж два члени, незалежні один від одного, й дотримують у порядку розташування членів речення певну схожість. Доведено, що аналізовані конструкції передбачають збереження однакової структури моно- та поліпредикативних одиниць, поєднаних за змістовою тотожністю того чи того ступеня як з абсолютним смисловим навантаженням, так і загальною тематичною близькістю. Схарактеризовано основні диференційні ознаки конструкцій, у побудові яких покладено принцип синтаксичного паралелізму: наявність бінарної структури; дотримання однорідності в порядку розташування членів речення; принцип тотожності; вторинність зв'язку; опосередкований характер розгортання зв'язку; порушення принципу закритості. Перспективи нашого дослідження полягають у визначенні граматичних маркерів синтаксичних конструкцій із паралельними членами на рівні простого ускладненого речення.

Ключові слова: синтаксичний зв'язок, паралелізм, подвійний зв'язок, напівпредикативний зв'язок, диференційні ознаки, функційні вияви.

Olga NOVIKOVA,*orcid.org/0000-0002-8498-1736*

Candidate of Philological Sciences,

Assistant Professor at the Department of Social and Humanitarian Subjects

Donetsk Law Institute of Ministry of Internal Affairs of Ukraine

(Kryvyj Rih, Dnipropetrovsk region, Ukraine) *08novikovaolga76@gmail.com*

FEATURES OF FUNCTIONING OF THE STRUCTURE WITH PARALLEL PARTS AT THE LEVEL OF A COMPLEX SENTENCE

One of the important problems of modern linguistics is the formation of the category of parallelism as a special syntactic connection. The problem of analyzing constructions with parallel parts of the sentence arose in the early XX century, but is not sufficiently solved today. Linguists differently interpret the patterns of formation of this phenomenon and the form of its implementation. The purpose of our research is to substantiate the grammatical nature of syntactic constructions with parallel parts, to characterize differential features and outline the features of their implementation at the level of a simple complex sentence. The article analyzes the main aspects of the study of syntactic constructions with parallel parts, characterizes differential features, clarifies the meaning and functions. The analysis shows that constructions with parallel parts are syntactic units with a double connection, which unite on the basis of common features more than two parts, independent of each other, and maintain a certain similarity in the order of the parts of a sentence. It is proved that the considered constructions provide for preservation of the same structure of mono- and polypredicative units combined by the meaningful identity of one degree or another with both an absolute semantic load and a common thematic proximity. There were characterized the main differential features of constructions, in which building the principle of syntactic parallelism: the presence of a binary structure; observance of homogeneity in the order of the parts of a sentence; the principle of identity; secondary communication; indirect nature of communication deployment; violation of the principle of secrecy - is laid. The prospects of our study are to identify grammatical markers of syntactic constructions with parallel parts at the level of a simple complex sentence.

Key words: syntactic connection, parallelism, double connection, semi-predicative connection, differential features, functional manifestations.

Постановка проблеми. Явище паралелізму має більше ніж вікову історію вивчення. Дослідження зв'язків формального і змістового аспектів паралелізму набуло актуальності в сучасній лінгвістиці, що дозволяє поглибити вчення про виявлення синтаксичної еквівалентності в текстах сучасної української літературної мови.

Аналіз досліджень. Характеристичні синтаксичних одиниць присвячені праці російських (О. Камініна, А. Прияткіна, Ю. Лотман, М. Овсянникова, О. Пешковський, І. Рабчинська та інші) та українських (Л. Булаховський, І. Вихованець, А. Загнітко, Н. Кобченко, О. Кульбабська тощо) лінгвістів. Незважаючи на важливі спостереження, зроблені синтаксистами в межах окреслених робіт, на сучасному етапі розвитку лінгвоукраїністики недостатньо з'ясованим є статус синтаксичних конструкцій із паралельними членами в загальній класифікації простих ускладнених речень. Яскравим свідченням цього виступає той факт, що лінгвісти пропонують суперечливі, а іноді – й цілком полярні кваліфікації таких одиниць.

Мета статті – обґрунтувати граматичну природу синтаксичних конструкцій із паралельними членами, схарактеризувати диференційні ознаки та окреслити особливості їх реалізації на рівні простого ускладненого речення.

Виклад основного матеріалу. Синтаксичні конструкції, в яких використовують прийом паралельної побудови, являють собою один із найбільш яскравих і виразних мовних засобів. Конструкції з паралельними членами виконують текстотвірну експресивну функцію. Пояснення, міркування, уточнення, опис, доказ нерідко отримують експліцитно мовне вираження за допомогою синтаксичних паралельних структур.

У наукових студіях подають різні дефініції поняття *паралелізм*:

1) зіставлення образних ситуацій зі сфер природи й людського життя, що сприймається як взаємозумовленість загального і часткового, вічного та швидкоплинного (Українська мова, 2000: 424);

2) двочлен, де одна частина пізнається через другу, друга виступає щодо першої як аналог: вона не тотожна їй, але й не відокремлена від неї, перебуває у стані аналогії – має спільні риси, саме ті, які виділяють для пізнання в першому члені» (Лотман, 1996: 95);

3) своєрідний тип синтаксично-симетричних побудов, семантико-структурна єдність, що містить не менше двох компонентів, які характеризуються синтаксичною тотожністю й логіко-сисловою єдністю (Разинкіна, 2004: 222);

4) явище паралельності, повторюваності, аналогії між частинами конструкції, котрі утворюють послідовність (Słownik terminów literackich, 1986: 182);

5) порядок розташування окремих слів або пропозицій, за якого одна словесна група містить у собі такі думки, образи тощо, які відповідають іншій групі, причому обидві групи утворюють ціле або належать до нього (Зунделович, 1925: 551–554);

6) стилістична фігура мовлення, ґрунтована на тотожності синтаксичної будови, модальності й інтонуванні двох контактних речень або їхніх частин (Селіванова, 2011: 533).

Принадно зазначимо, що в запропонованих визначеннях наголошено на таких ознаках паралелізму, які передбачають побудову певних конструкцій за принципом зіставлення, зокрема – зіставлення картин природи і людського життя, що досягається шляхом зовнішнього і внутрішнього структурування елементів за участі різних мовних площин (рівнів): синтаксичних, лексичних, фонетичних тощо.

У своїй роботі акцентуватимемо увагу на понятті синтаксичний паралелізм, який потрактовують як зв'язок, котрий слугує для організації двох і більше одиниць синтаксичного мовного рівня, співвіднесених за принципом структурної або структурно-семантичної подібності. У слов'янській граматиці такий зв'язок називають недиференційним, приєднувальним, подвійним.

Уперше на зв'язку одного члена речення одночасно із двома іншими зацентрував увагу Д. Овсяннико-Куликовський. Автор виокремив подвійні присудки (презентовані сполукою дієслово + інфінітив), специфіка яких полягає в тому, що «присудковість, виражена цими двома дієсловами, поділена на дві частини, з яких одна стосується одного підмета, а інша – іншого» (Овсяннико-Куликовський, 1907: 88). Далі ідею про подвійний синтаксичний зв'язок у межах «подвійних присудків» підтримали у своїх працях О. Шахматов (Шахматов, 2011: 44); О. Пешковський (погоджується з наявністю подвійного зв'язку як наслідок «величезного синтаксичного зсуву», за якого «прикметник залишає свою нормальну точку опори – іменник – і зіплюється з дієсловом») (Пешковський, 2001: 249–250); Л. Булаховський (уводить до наукового обігу термін «тяжіння» як «граматичну пару дієслова і прикметника/дієприкметника/займенника-прикметника, узгоджуваного з першим у числі та роді; зі смислового боку цей зв'язок означає, яким є предмет-підмет на момент здійснення приписуваної йому

присудком дії» (Булаховський, 1951: 15). Після виходу праці «Курс сучасної української мови» (за ред. Л. Булаховського) термін тяжіння ввійшов до активного лінгвістичного обігу, його вживають як синонім на позначення «подвійного синтаксичного зв'язку» як комплексного зв'язку трьох компонентів.

Пізніше питання щодо функціонування подвійного синтаксичного зв'язку поглиблює І. Распопов, зараховуючи до нього речення із суб'єктивним інфінітивом (наприклад: Вона обіцяла приїхати вчасно) – де суб'єктивний інфінітив пов'язаний із присудком і водночас за його посередництва з підметом; об'єктивним інфінітивом (наприклад: Професор дозволив йому складати іспит) – де об'єктивний інфінітив пов'язаний із присудком і за його посередництва з додатком; із дієприслівником (наприклад: Пробігаючи повз лицарів, хлопець зачепився за чийсь меч) – де дієприслівник підпорядкований дієслову й за його посередництва «специфічно» пов'язаний із субстантивом (Распопов, 1970: 38).

Проблемі подвійного синтаксичного зв'язку присвячена праця Л. Чеснокової, де авторка не лише поглиблює це питання, а й на власних дослідженнях студіює п'ять типів конструкцій із подвійним синтаксичним зв'язком (Чеснокова, 1980). О. Камініна, обґрунтовуючи напівпредикативну природу подвійного синтаксичного зв'язку, доводить, що формально-граматичний вияв цього явища саме й полягає в реалізації подвійного синтаксичного зв'язку між трьома компонентами, організаційним центром яких є субстантив-підмет, із яким напівпредикативний член перебуває в «певному синтаксичному зв'язку» (Камініна, 1974: 14–15).

Дослідження подвійного синтаксичного зв'язку не втрачають своєї актуальності й до сьогодні. Застосовуючи комплексний аналіз на формально-граматичному й семантико-синтаксичному рівнях, І. Вихованець з'ясував, що в конструкціях із подвійним зв'язком унаслідок об'єднання двох елементарних речень зі спільним підметом відбувається накладання двох предикативних зв'язків, наприклад: Вона стояла засмучена, наче осіння квітка (Люко Дашвар) ← Вона стояла + Вона засмучена (Вихованець, 1992: 89). Пізніше, поглиблюючи питання щодо особливостей реалізації підрядного зв'язку в конструкціях різних структурних типів, мовознавець виокремлює опосередкований синтаксичний зв'язок, який функціонує між двома компонентами, де залежний член підпорядкований опорному за посередництва третього компонента, наприклад: Збір підписів відклали на два тижні, до 15 жовтня (С. Жадан) –

де складник до 15 жовтня уточнювальний щодо складника на два тижні й за його посередництва пов'язаний із складником відклали (Вихованець, 1992: 28). Такий тип зв'язку можна кваліфікувати як подвійний, адже він реалізований одночасно між трьома компонентами.

О. Кульбабська виокремлює ще один різновид подвійного синтаксичного зв'язку – напівпредикативний, описуючи функційну специфіку речень із дієприслівниковими зворотами (Кульбабська, 1998: 37). Авторка доводить, що подвійний синтаксичний зв'язок у таких конструкціях зумовлений граматичним статусом дієприслівника, який «співвідноситься семантично і граматично із присудком, але й виявляє семантичне тяжіння до підмета» (Кульбабська, 1998: 37).

Новий підхід до системи подвійних синтаксичних зв'язків можна простежити в монографії Н. Кобченко «Система подвійних синтаксичних зв'язків у граматичному ладі сучасної української мови», в якій авторка подає нове бачення теорії синтаксичних зв'язків, їхню типологію загалом і типологію подвійних зв'язків зокрема. Дослідниця значно розширює межі подвійних синтаксичних зв'язків, визначаючи їх наявність не тільки у простих ускладнених, але й у складних реченнях, розглядає їх у загальній системі синтаксичних зв'язків не як окремий тип, а як підсистему явищ, об'єднаних на ґрунті спільних граматичних ознак та специфіки реалізації (Кобченко, 2018: 443). Під час студіювання подвійного синтаксичного зв'язку Н. Кобченко системно описує такі диференційні ознаки цього явища: вторинність зв'язку; комплексність; порушення принципу закритості; безпосередній/опосередкований характер розгортання зв'язку; контамінація реалізації зв'язку (Так само).

Конструкції з паралельними членами речення є різновидом синтаксичних структур із подвійним зв'язком, адже вони об'єднують на ґрунті спільних ознак більше, ніж два члени, які не залежать один від одного, проте мають певну схожість. Такі конструкції передбачають збереження однакової структури моно- та поліпредикативних одиниць, поєднаних за змістовою тотожністю того чи того ступеня як з абсолютним смисловим навантаженням, так і загальною тематичною близькістю. Прийом, реалізований фігурою паралелізму, є засобом вираження синтаксичних відношень між членами речення і предикативними одиницями.

А. Прияткіна, докладно розглядаючи паралельні конструкції, наголошує, що «синтаксичний паралелізм – це таке становище складників синтаксичної структури, коли її члени не зале-

жать один від одного й мають спільні лінії синтаксичних зв'язків (Прияткіна, 1990), наприклад: *Архип прийшов додому ввечері, о шостій* (С. Жадан) – словоформи *увечері* й *о шостій* перебувають у відношеннях синтаксичного паралелізму: граматична форма обох складників мотивована одним словом – *прийшов*. Зазвичай саме друга частина, побудована за принципом паралелізму, конкретизує, уточнює, пояснює, допомагає глибше зрозуміти першу й побачити додатковий смисл усього вислову. За паралельного синтаксичного зв'язку речення або його частини мають одну спільну тему, завдяки якій і здійснено поєднання, наприклад: *Вона знайшла пропажу в його старенькій «Ниві», під водійським сидінням* (Люко Дашвар); *На пошту фестивалю надійшло 874 конкурсні роботи з різних куточків Європи, а саме із України, Білорусі, Узбекистану, Франції, Польщі, Молдови, Чехії та Нідерландів* (Дзеркало тижня, 27.05.2020).

Визначимо основні ознаки конструкцій, у побудові яких покладено принцип синтаксичного паралелізму. По-перше, прийом паралелізму реалізований як мінімум бінарною структурою з обов'язковим дотриманням однорідності в синтаксичній організації фази. Таку позицію підтримує більшість науковців (Н. Прияткіна, О. Кульбабська, І. Вихованець). Незважаючи на очевидність такої ознаки, деякі дослідники не схильні її приймати. М. Овсянникова наголошує на деякій невизначеності цієї ознаки, котра має бути диференційною, розмежувальною, суворо окреслювальною коло паралельних структур: «Двочленність – занадто широка ознака, щоб можна було її прийняти як критерій, що визначає поняття синтаксичного паралелізму (Овсянникова, 1968: 75). Цей погляд, як на нас, не зовсім коректний, адже не можна не погодитись, що «ознака неоднорідності має найбільшу розмежувальну вагу <...>, адже паралельна побудова може охоплювати відкриті й закриті, сполучникові й безсполучникові, сурядні й навіть підрядні структури, але всі вони мають бути не менше, як двочленними» (Рабчинський, 1975: 55). Тому підтримуємо думку, за якої наявність двочленності вважають як одну з основних ознак синтаксичного паралелізму, наприклад: *Ми тут готуємо дно моря, тобто очищуємо його від дерев і корчів* (О. Довженко); *На клумбах – скромні квіти, а саме: петунія і красоля, кручені паничі і резеда, бальзамін і півонія* (Ю. Смолич); *Прилітає Васько, онук отой мій гемонський, і ще з вулиці криком кричить...* (Остап Вишня).

По-друге, до ознак конструкцій із паралельними членами варто зарахувати дотримання однорідності в порядку розташування членів речення, наприклад: *За річкою, на хуторі, живе моя тітка, татова сестра* (Гр. Тютюнник); *Цілий той рік везли безперестанно з окраїнних руських земель на Україну хліб, сіль, мед прісний, товари всякі, себто селітру, порох, свинець* (П. Загребельний).

По-третє, паралельна конструкція передбачає збереження однакової структури синтаксичних одиниць, поєднаних за змістовою тотожністю того чи того ступеня як з абсолютним смисловим навантаженням, так і загальною тематичною близькістю. Як зазначає О. Ахманова, паралелізм – це «зв'язок між окремими образами, мотивами тощо у висловленому, виражений однаковою розташуванням подібних елементів» (Ахманова, 1966: 311). Отже, принцип однаконості, котрий лежить в основі творення паралелізму, передбачає як внутрішню асоціативну, символічну подібність, так і певну подібність зовнішньої структури розташовуваних елементів, що загалом веде до зіставлення, чим і зумовлює стилістичне навантаження цієї фігури, наприклад: *Татари вели добрич – прив'язаних до коней на арканах чоловіків, хлопців та жінок, кількох дівчат замотаних, тобто полонених* (В. Шевчук); *Мені прислано листа «антидатного», себто числом заднім, від короля про амністію...* (П. Загребельний).

По-четверте, паралельний зв'язок – широко розповсюджений спосіб синтаксичного поєднання частин речення, виражений структурним уподібненням наступного до попереднього, саме тому конструкціям із паралельними членами притаманна така ознака, як вторинність, наприклад: *І вже тільки собаки сполохано гвалтували по селу на всіх кутках – над яром, на Новоселівці, на Гончарівці, на Белебені* (А. Головка); *Над головою старого, на ріжку скрині, потріскувала саморобна воскова свічка* (М. Стельмах); *І звук на каховській дзвіниці видається короткий, з крапанням, не такий, як колись* (О. Гончар).

По-п'яте, синтаксичні одиниці з паралельними членами мають опосередкований характер розгортання зв'язку, адже в таких конструкціях залежний член підпорядкований опорному за посередництва третього компонента, порівняйте: *Жваво, з юнацькою енергією, заходився Семен ставити хату* (М. Коцюбинський) – *заходився* + *жваво* + *з юнацькою енергією*; *Валували вже здалеку глухо, як відгук, по кутках – над яром, на Гончарівці, на Новоселівці, на Белебені* (А. Головка) – *валували по кутках* + *над яром* + *на Гончарівці* + *на Новоселівці, на Белебені*.

По-шосте, в конструкціях із паралельним синтаксичним зв'язком порушений принцип закритості, оскільки такі синтаксичні одиниці мають як закриті, так і відкриті ряди, наприклад: *Вираз обличчя Остапа після смерті сестри був завжди більш серйозний, ніж веселий* (В. Підмогильний) – закритий ряд; *До речі, мала Маланка на вигляд була більш дорослою, ніж дитиною* (Люко Дашвар) – закритий ряд; *А ось до 2010-го – цілих вісім років – я працювала саме в Українському домі* (С. Жадан) – відкритий ряд; *Механізатори ознайомилися з усім цим – із способом пропоявання міжрядь, підживленням тощо* (Дзеркало тижня, 15.04.2020) – відкритий ряд. Кількість членів, характер їхнього взаємного відношення, обмежене значення сполучників відрізняють закритий ряд від відкритого. Такої думки дотримуються у своїх працях й інші дослідники, зокрема Н. Кобченко наголошує на порушенні принципу закритості в конструкціях із подвійним синтаксичним зв'язком (Кобченко, 2018: 443); А. Загнітко визначає відкриті і закриті ряди в конструкціях із паралельними членами (Загнітко, 2011: 555).

У праці «Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис» А. Загнітко пропонує розподілити конструкції із синтаксичним паралелізмом на два різновиди: конструкції типу ряд і тричленні конструкції із двостороннім зв'язком (Загнітко, 2011: 555). Ряд співвіднесений із поняттями сурядності й підрядності, характеризується зовнішніми і внутрішніми зв'язками паралельних членів. Поняттю «ряд» автор надає таке трактування: найпростіший тип конструкції з паралельними членами, який містить такі функційні різновиди: однорідні/неоднорідні члени речення; пояснення; уточнення; включення. Зовнішні зв'язки членів ряду полягають у тому, що його складники формально не залежать один від одного, але об'єднані яким-небудь

спільним відношенням до третього, причому це відношення не обов'язково виступає семантично однакою (Так само). Взаємна незалежність, спільна віднесеність або однакою синтаксична позиція – лише умова для утворення ряду. Конструкція виникає лише тоді, коли виникають внутрішній синтаксичний зв'язок (зв'язок між словоформами) й семантичні відношення, виражені сполучниками, сполучними словами, словами-скрипами, інтонацією, порівняйте: *Звук летів знизу, тобто від річки* (Є. Гуцало); *Саме в розпал пандемії в Міністерстві розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства повідомили про намір провести форвардні закупівлі нішевих культур, зокрема гречки* (Дзеркало тижня, 27.05.2020); *Далина над верхівками дерев була кришталево чиста, точніше кажучи, кришталево дзвінка* (Є. Гуцало); *До цієї роботи разом із партійцями долучилися й працівники Нікопольського заводу феросплавів – одного з найбільших у світі виробників металургійної продукції* (Дзеркало тижня, 27.05.2020).

Висновки. Конструкції з паралельними членами – синтаксичні одиниці з подвійним зв'язком, які об'єднують на ґрунті спільних ознак більше, ніж два члени, незалежні один від одного й мають певну схожість. Такі конструкції передбачають збереження однакою структури моно- та полі-предикативних одиниць, поєднаних за змістовою тотожністю того чи іншого ступеня як з абсолютним смисловим навантаженням, так і загальною тематичною близькістю. До основних диференційних ознак конструкцій, у побудові яких покладено принцип синтаксичного паралелізму, зараховують: наявність бінарної структури; дотримання однорідності в порядку розташування членів речення; принцип тотожності; вторинність зв'язку; опосередкований характер розгортання зв'язку; порушення принципу закритості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ахманова О. Словарь лингвистических терминов. Москва : Советская энциклопедия, 1966. 606 с.
2. Булаховський Л. Курс сучасної української літературної мови. Т. 2. Синтаксис. Київ, 1951. 407 с.
3. Вихованець І. Нариси з функціонального синтаксису української мови. Київ, 1992. 224 с.
4. Загнітко А. Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис. Донецьк : ТОВ «ВКФ «БАО», 2011. 992 с.
5. Зунделович Я. Паралелізм. Словарь литературных терминов: У 2 т. Т. 1. СЛІБ. С. 551–554.
6. Камынина А. О полупредикативных конструкциях в простом предложении. Москва, 1974. 52 с.
7. Кобченко Н. Система подвійних синтаксичних зв'язків у граматичному ладі сучасної української мови : монографія. Ін-т філології, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Освіта України, 2018. 514 с.
8. Кульбаська О. Напівпредикативні конструкції в сучасній українській мові. Дисертація канд. філол. наук. Чернівці, 1998. 200 с.
9. Лотман Ю. О поэтах и поэзии. Анализ поэтического текста. Санкт-Петербург : Искусство СПб., 1996. 846 с.
10. Овсяннико-Куликовский Д. Руководство къ изучению синтаксиса русского языка. Москва, 1907.
11. Овсянникова М. Синтаксический параллелизм как средство связи бессоюзных предложений в современном немецком языке. Филологические науки. Москва, 1968. № 1. С. 74–81.

12. Пешковський А. Русский синтаксис в научном освещении. Москва, 200. 544 с.
13. Прияткина А. Русский язык. Синтаксис осложненного предложения. Москва : Высшая школа, 1990. 176 с.
14. Рабчинская И. Синтаксический параллелизм как средство организации сложных единиц в поэтических текстах. Вестник Белорусского государственного университета. Серия 4. Минск, 1975. № 2. С. 53–58.
15. Разинкина, Н. Функциональная стилистика: на материале английского и русского языков: учебное пособие. Москва : Высшая школа, 2004. 271 с.
16. Распопов И. Строение простого предложения в современном русском языке. Москва, 1970. 190 с.
17. Селіванова О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2011. 844 с.
18. Słownik terminów literackich: teoria i nauki pomocnicze literatury. Wrocław : Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1986. 307 s.
19. Українська мова: Енциклопедія. Київ : «Укр. енциклопедія імені М. П. Бажана», 2000. 750 с.
20. Чеснокова Л. Связи слов в современном русском языке. Москва, 1980. 110 с.
21. Шахматов А. Синтаксис русского языка. Москва, 2011. 624 с.
22. Якобсон Р. Грамматический параллелизм и его русские аспекты. Работы по поэтике. Москва : Прогресс, 1987. 464 с.

REFERENCES

1. Ahmanova O. Slovar' lingvisticheskikh terminov [Dictionary of linguistic terms]. Moskva: Sovetskaja jenciklopedija, 1966, 606 p. [in Russian].
2. Bulakhovskij L. Kurs suchasnoji ukrajinskoji literaturnoji movy. Syntaksys [Course of modern Ukrainian literary language. Syntax]. T. 2, Kyjiv, 1951, 407 p. [in Ukrainian].
3. Vykhovancj I. Narysy z funkcionalnogho syntaksysu ukrajinskoji movy [Essays on the functional syntax of the Ukrainian language]. Kyjiv, 1992, 224 p. [in Ukrainian].
4. Zagnitko A. Teoretychna ghramatyka suchasnoji ukrajinskoji movy. Morfolohija. Syntaksys [Theoretical grammar of the modern Ukrainian language. Morphology. Syntax]. Donecjk: TOV «VKF «BAO», 2011, 992 p. [in Ukrainian].
5. Zundelovich Ja. Parallelizm. Slovar' literaturnyh terminov [Parallelism. Dictionary of literary terms]. U 2 t, T 1, STLB, pp. 551–554 [in Russian].
6. Kamylnina A. O polupredikativnyh konstrukcijah v prostom predlozhenii [On semi-predicative constructions in a simple sentence]. Moskva, 1974, 52 p. [in Russian].
7. Kobchenko N. Systema podvijnykh syntaksychnykh zv'jazviv u ghramatychnomu ladi suchasnoji ukrajinskoji movy : monohrafija [The system of double syntactic connections in the grammatical system of the modern Ukrainian language: a monograph]. In-t filologhiji, Kyjiv. nac. un-t im. Tarasa Shevchenka. Kyjiv: Osvita Ukrainy, 2018, 514 p. [in Ukrainian].
8. Kuljabska O. Napivpredykatyvi konstrukciji v suchasnij ukrajinskoji movi [Semi-predicative constructions in the modern Ukrainian language]. Dysertacija kand. filol. nauk. Chernivci, 1998, 200 p. [in Ukrainian].
9. Lotman Ju. O poetah i poezii. Analiz poetičeskogo teksta [About poets and poetry. Poetic text analysis]. Sankt-Peterburg: Iskusstvo SPb., 1996, 846 p. [in Russian].
10. Ovsjaniko-Kulikovskij D. Rukovodstvo k izucheniju sintaksisa russkago jazyka [Guide to the study of the syntax of the Russian language]. Moskva, 1907 [in Russian].
11. Ovsjanikova M. Sintaksicheskiy parallelizm kak sredstvo svjazi bessozuznyh predlozhenij v sovremennom nemeckom jazyke [Syntactic parallelism as a means of communication of the union-free sentences in modern German]. Filologičeskie nauki, Moskva, 1968, Nr 1, P. 74–81 [in Russian].
12. Peshkovskij A. Russkij sintaksis v nauchnom osveshhenii [Russian syntax in scientific lighting]. Moskva, 2001, 544 p. [in Russian].
13. Prijatkina A. Russkij jazyk. Sintaksis oslozhhennogo predlozhenija [Complex sentence syntax]. Moskva : Vysshaja shkola, 1990, 176 p. [in Russian].
14. Rabchinskaja I. Sintaksicheskiy parallelizm kak sredstvo organizacii sloznych edinic v poetičeskij tekstah [Syntactic parallelism as a means of organizing complex units in poetic texts]. Vestnik Belorusskogo gosudarstvennogo universiteta. Serija 4, Minsk, 1975, Nr 2, P. 53–58 [in Russian].
15. Razinkina N. Funkcional'naja stilistika: na materiale anglijskogo i russkogo jazykov: uchebnoe posobie [Functional style: on the material of English and Russian languages]. Moskva : Vysshaja shkola, 2004, 271 p. [in Russian].
16. Raspopov I. Stroenie prostogo predlozhenija v sovremennom russkom jazyke [The structure of a simple sentence in modern Russian]. Moskva, 1970, 190 p. [in Russian].
17. Selivanova O. Linghivistychna encyklopedija [Linguistic encyclopedia]. Poltava : Dovkillja-K, 2011, 844 p. [in Ukrainian].
18. Słownik terminów literackich: teoria i nauki pomocnicze literatury. Wrocław : Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1986, 307 p.
19. Ukrajska mova: Encyklopedija [Ukrainian language: Encyclopedia]. Kyjiv: «Ukr. encyklopedija imeni M. P. Bazhana», 2000, 750 p. [in Ukrainian].
20. Chesnokova L. Svjazi slov v sovremennom russkom jazyke [Verbal communications in modern Russian]. Moskva, 1980, 110 p. [in Russian].
21. Shahmatov A. Sintaksis russkogo jazyka [Russian syntax]. Moskva, 2011, 624 p. [in Russian].
22. Jakobson R. Grammatičeskij parallelizm i ego russkie aspekty. Raboty po poetike [Grammatical parallelism and its Russian aspects. Poetry works]. Moskva: Progress, 1987, 464 p. [in Russian].